

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультет фінансів
назва факультету, навчально-наукового інституту

Кафедра банківської справи
повна назва кафедри

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Проректор з науково-педагогічної
роботи Університету

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Науково-експертна рада Університету
Протокол № 6 від 16.12. 2019 р.

_____ А. М. Колот

Голова Науково-експертної ради
_____ Л. Л. Антонюк

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

БАНКІВСЬКА АНАЛІТИКА ТА ХЕДЖУВАННЯ РИЗИКІВ
назва навчальної дисципліни

**рівень вищої
освіти**

третій (освітньо-науковий)
рівень

тип дисципліни

вибіркова

ПОГОДЖЕНО:
Директор Центру менеджменту
та моніторингу якості освіти

_____ Т.О. Фролова

РЕКОМЕНДОВАНО:
банківської справи
протокол № 3 від 28 жовтня 2019 р.

_____ Завідувач кафедри Примостка Л.О.

Київ – 2020

Розробники:

Примостка Людмила Олександрівна, доктор економічних наук, завідувач кафедри банківської справи, професор
e-mail: priml@ukr.net

Краснова Ірина Вікторівна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри банківської справи
arischa@bigmir.net

Форма навчання —	денна
Семестр —	3
Кількість кредитів ECTS —	4
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова викладання	українська

Форма навчання —	заочна
Семестр —	3
Кількість кредитів ECTS —	4
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова викладання	українська

СТРУКТУРА І ЗМІСТ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ДИСЦИПЛІНИ

Вступ.....	4
1. Тематичний план дисципліни.....	11
2. Зміст дисципліни за темами	10
3. Порядок поточного і підсумкового оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.....	33
4. Рекомендовані інформаційні джерела	36

1. ВСТУП

Дисципліна «*Банківська аналітика та хеджування ризиків*» разом із іншими дисциплінами циклу підготовки PhD забезпечує формування у здобувачів PhD достатнього рівня знань для успішного наукового пошуку за напрямом 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Посилення компетенцій освіти у здобувачів PhD зумовлено зростанням вразливості фінансової системи в цілому та банківської зокрема до фінансових ризиків, її здатності протистояти фінансовим шокам в умовах циклічного розвитку економіки, що є фундаментальним і пріоритетним завданням економічної науки загалом та фінансової зокрема. За умов формування інтегрованих фінансових ринків та глобалізації вітчизняної економіки банківська аналітика та хеджування ризиків представляє собою новий етап розвитку фінансової науки, що вимагає переосмислення теорій та методології фінансового менеджменту, що дозволяє зменшити невизначеність, зокрема, за рахунок нових рішень в аналітичному забезпеченні управління фінансами та хеджування ризиків. Банківська аналітика та хеджування ризиків передбачає оцінку та моніторинг сильних і вразливих точок банківських систем з використанням кількісних показників фінансової інформації, зокрема індикаторів фінансової стійкості та інших ринкових індикаторів, забезпечуючи комплексне бачення економічних та фінансових умов.

Здобувачі PhD уже володіють певним обсягом знань зі теорії фінансового менеджменту та ризик-орієнтованого управління фінансовими установами, отриманих під час навчання в бакалавраті та магістратурі. Зокрема, дисципліна поєднує значну кількість базових понять, методів та концепцій загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін таких, як: «Гроші та кредит», «Банківська система», «Статистика», «Центральний банк та грошово-кредитна політика», «Аналіз діяльності банків та небанківських фінансових установ», «Фінансовий менеджмент у банку», «Методи аналізу фінансових ринків», «Ризик-орієнтоване управління фінансовими установами», та інших дисциплін професійної підготовки за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Навчальна дисципліна «Банківська аналітика та хеджування ризиків» ґрунтується на знаннях, уміннях та практичних навичках, отриманих у процесі вивчення навчальних дисциплін «Методологія економічних досліджень», «Сучасна політична економія», «Економетричні методи наукових досліджень» «Монетарна економіка», «Теорія та практика валютної інтеграції» та інших економічних навчальних дисциплін третього рівня навчання.

Це створює можливість до формування у здобувачів PhD компетентностей з питань хеджування ризиків та оцінювання впливу зовнішніх та внутрішніх загроз фінансовий стабільності.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Банківська аналітика та хеджування ризиків» є систематизація та поглиблення теоретичних знань, а також набуття практичних навичок щодо застосування аналітичного інструментарію дослідження економічних процесів, теорії і практики хеджування ризиків.

Завдання навчальної дисципліни:

А) змістового характеру:

- сформулювати у аспірантів розуміння сутності новітньої парадигми банківської аналітики в умовах глобального економічного розвитку;
- озброїти аспірантів знаннями щодо хеджування ризиків;

Б) науково-теоретичного характеру:

- навчити шукати необхідну інформацію, обробляти її та використовувати для обґрунтування управлінських рішень;
- навчити аспірантів давати аналітичну оцінку макроекономічним процесам та явищам, які відбуваються в глобальному середовищі;
- сформулювати навички узагальнення, систематизації, уточнення для розробки системи

аналітичних індикаторів та створення інформаційної бази у відповідності до потреб дослідження;

- навчити аналізувати, узагальнювати теоретико-методологічні підходи дослідження стану та динаміки фінансових ринків: валютного, грошово-кредитного, капіталів, ринку деривативів;
- сформувати у аспірантів уявлення про еволюцію концепцій ризик-менеджменту;

В) методичного характеру:

- допомогти оволодіти сучасними методами та інструментарієм прогнозування ринкової кон'юнктури та хеджування ризиків;
- навчити принципам диференціації методичного забезпечення банківської аналітики у відповідності до потреб дослідження;
- навчити будувати доказову аналітичну базу, на якій ґрунтуються міркування та висновки щодо об'єкту наукового дослідження;
- навчити аналізувати інформацію, прогнозувати та робити управлінські рішення у турбулентному глобальному середовищі в залежності від поставленої мети дослідження;
- навчити кількісно оцінювати фінансові ризики, оперувати міжнародними статистичними та обліково-аналітичними базами даних; робити відповідні управлінські висновки;
- сформувати у аспірантів навички наукового обґрунтування, удосконалення та розвитку методичних підходів до аналітичного обґрунтування управлінських рішень, висновків та суджень;
- допомогти усвідомити логіку і механізми хеджування ризиків;

Г) практичного характеру:

- сформувати вміння використовувати одержані знання у науково-дослідній діяльності аспірантів та оперувати міжнародними статистичними та обліково-аналітичними базами даних;
- розвинути навички виконання емпіричної апробації та візуальної інтерпретації розроблених економіко-статистичних моделей та аналітичних показників;
- сприяти опануванню навичок проведення комплексного аналітичного дослідження фінансових ринків та фінансових ризиків та прийняття управлінських рішень за результатами проведеного статистичного дослідження.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є концептуальні підходи, наукові методи та інструментарій кількісного і якісного аналізу макроекономічних процесів, фінансових індикаторів, а також організація аналітичної роботи з питань оцінювання та хеджування фінансових ризиків.

У процесі вивчення дисципліни «**Банківська аналітика та хеджування ризиків**» у здобувачів PhD формуються такі компетентності:

глобальні компетентності:

- знання особливостей і тенденцій сучасного розвитку фінансових ринків, інноваційних підходів введення банківського бізнесу;
- вміння проводити дослідження сучасних тенденцій фінансового забезпечення банківської діяльності на інтегрованих фінансових ринках;
- критично мислити та генерувати креативні ідеї щодо інноваційних інструментів хеджування фінансових ризиків та вирішувати важливі проблеми підвищення достовірності аналітичних дослідження;
- обізнаність і поважне ставлення до особливостей взаємозв'язку та функціонування фінансових ринків та концепцій хеджування з урахуванням специфіки ризиків.

загальні системні компетентності:

- здатність до навчання та самоосвіти з питань банківської аналітики;

- формування дослідницьких навичок та умінь у сфері аналітичних досліджень при роботі з різними базами даних та модельним апаратом;
- уміння креативного вироблення ідей щодо застосування економіко-математичного та статистичного інструментарію для проведення досліджень тенденцій розвитку та прогнозування динаміки фінансового ринку, його складових;
- формування навичок критичного мислення з питань ризик-орієнтованого управління банківською діяльністю;
- здатність працювати самостійно;
- ініціативність, бажання досягти успіху на основі високої якості роботи;
- навички планування навчальної та дослідницької роботи;

ключові міжособистісні компетентності:

- навички міжособистісних комунікацій,
- формування навичок командної роботи,
- позитивне ставлення до оточуючих і трудова етика,
- здатність до критики і самокритики.

Основні інструментальні фахові компетентності визначені відповідно до кожної теми курсу.

Результати навчання

В результаті вивчення дисципліни «**Банківська аналітика та хеджування ризиків**» здобувачі PhD повинні:

ЗНАТИ: зміст методології наукового дослідження фінансових ринків; фундаментальні концепції банківської аналітики; теоретичний та методичний інструментарій діагностики і прогнозування динаміки фінансових ринків; сучасні тенденції розвитку методології та інструментарію управління ризиками діяльності фінансових установ; прийоми ідентифікації та вимірювання ризиків діяльності фінансових установ; зміст процесу організації ризик-орієнтованого управління та хеджування фінансових ризиків; сучасних тенденцій розвитку методології та інструментарію хеджування ризиків; зміст механізму хеджування ризиків та особливості хеджування на інтегрованих фінансових ринках; методологію оцінювання фінансових активів, що обертаються на фінансовому ринку; принципи, основні засади та методи оцінки ринкових індикаторів для формування інвестиційних стратегій фінансових посередників; типи інвестиційних портфелів й інвестиційних стратегій; кількісний та якісний методи оцінки фінансових ризиків; основні підходи та інструментарій хеджування фінансових ризиків та утвердження фінансової стабільності банківської системи; сутність технічного і фундаментального аналізу; особливості та принципи математичного моделювання динаміки фінансових ринків; основні завдання державного регулювання фінансових ринків та фінансових посередників; методологічні основи прийняття регуляторних рішень, що впливають з потреб сучасного підходу до нагляду. особливості макропруденційного регулювання та нагляду.

УМІТИ: застосовувати загальнонаукові й спеціальні методи у процесі наукового дослідження; виявляти, формувати і ставити наукову проблему у сфері банківської аналітики та хеджування ризиків; орієнтуватися в системі аналітичних індикаторів фінансових ринків, а також джерелах отримання вхідної інформації; визначати дискусійні питання щодо вибору інструментів хеджування певних видів ризиків; використовувати діалектичний та синергетичний підходи у дослідженні ринків та інформаційно-аналітичного забезпечення їх функціонування; аналізувати чинники та джерела формування загроз, шоків та ризиків на фінансових ринках в умовах циклічного розвитку; орієнтуватися в системі аналітичних індикаторів фінансової стійкості банківського сектору, а також джерелах отримання вхідної інформації; проводити дослідження та прогнозування динаміки індикаторів фінансових ринків; ефективно управляти діяльністю банку за умов циклічного розвитку економіки;

моделювати та прогнозувати динаміку розвитку фінансового ринку в цілому та його окремих сегментів на основі побудови економіко-статистичних моделей; проводити секторальний та динамічний аналіз розвитку банківської системи; розробляти фінансову стратегію фінансових установ з використанням методів аналізу конкурентного середовища та ключових тенденцій розвитку фінансових ринків; здійснювати кількісне оцінювання (вимірювання) ризиків фінансових установ; обґрунтовувати на основі аналізу вибір альтернативних стратегій хеджування ризиків та оцінювати їх ефективність; розробляти стратегію хеджування ризиків з використанням методів аналізу фінансових ринків та ключових тенденцій розвитку банківської системи.

КОМУНІКАЦІЯ: здатність працювати у міжнародному просторі, застосовувати управлінські навички у сфері фінансів і банківської справи, зрозуміле і точне донесення власних аргументованих висновків як до фахівців, так і більш широкої аудиторії стейкхолдерів.

АВТОНОМНІСТЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення чи надані пропозиції/рекомендації, які можуть впливати на регуляторні чи бізнесові рішення у процесі здійснення чи імплементації вимог макропруденційної політики, котрі визначають майбутню фінансову стійкість банківського сектору.

Сфера реалізації набутих знань: проведення аналітичних досліджень у фінансово-банківській сфері, оцінювання фінансових ризиків та їх хеджування, проведення власних аналітичних досліджень у процесі підготовки наукових публікацій та захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з фінансів, банківської справи і страхування.

Таблиця 1

Матриця компетентностей та програмних результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Банківська аналітика та хеджування ризиків» у відповідності до освітньо-наукової програми 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Шифр компетенції	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Інтегральна компетентність			
ІК	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПРН 4.	Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інші.
		ПРН 9.	Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що забезпечують досягнення поставленої мети
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 7.	Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері фінансів, банківської справи та страхування
ЗК2.	Здатність до пошуку,	ПРН 2.	Здійснювати повний та

	оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз.
		ПРН 10.	Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.
ЗК5.	Здатність ініціювати і розробляти інноваційні проекти, та управляти ними.	ПРН 5.	Розробляти проекти у сфері фінансів, банківської справи та страхування, управляти ними і здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.
Спеціальні (фахові) компетентності (ЗК)			
СК 2.	Здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їх розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу.	ПРН 8.	Самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу
СК 3	Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження.	ПРН 9.	Обирати методи для проведення досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що забезпечують досягнення поставленої мети
СК 4.	Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем	ПРН 10.	Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем
СК 5.	Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування	ПРН 4.	Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

**Матриця відповідності компетентностей доктора філософії
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та компетентностей за НРК «Банківська аналітика та
хеджування ризиків»**

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК- Національна рамка кваліфікації	Знання Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання Зн2 Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Уміння/навички Ум1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації К2 Збір, інтерпретація та застосування даних К3 Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Відповідальність та автономія АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах АВ3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти АВ4 Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп АВ5 Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетенції				
ЗК1. Здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.	-	Ум1	-	АВ1, АВ3, АВ5
ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	-	Ум1	К2	АВ2, АВ4
ЗК5. Здатність ініціювати і розробляти інноваційні проекти, та управляти ними.		Ум1	К1	АВ1, АВ2, АВ4
Спеціальні компетентності				
СК2. Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи та страхування	Зн2	-	-	-

СК3. Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження	-	Ум1	-	AB1, AB1
СК4. Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем	Зн1, Зн2	Ум1	-	AB1, AB3, AB5
СК5. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування	-	Ум1	К1,К2	AB2,AB4

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Кількість годин					Кількість годин				
		денна форма					заочна форма				
		усього	У тому числі				усього	У тому числі			
			К*	ІнЗ*	ПК*	СР*		К*	ІнЗ*	ПК*	СР*
1	Банківська аналітика в сучасних економічних дослідженнях	12	2	2		8	11	-	2	8	
2	Фундаментальний аналіз монетарної сфери	14	2	2		10	13	1	2	10	
3	Інструментарій прогнозування інфляції, процентних ставок та валютних курсів	16	2	4		10	14	2	3	10	
4	Фінансові ризики та аналітичний інструментарій їх оцінювання	18	2	4		12	18	2	4	12	
5	Аналітика дослідження економічних циклів та системних ризиків	16	2	4		10	15	2	3	10	
6	Управління активами на глобальних фінансових ринках та його аналітичне забезпечення	14	2	2		10	17	2	3	12	
7	Концептуальні засади, стратегії та інструменти хеджування ризиків	18	2	4		12	18	2	4	12	
8	Організація аналітичної роботи в системі ризик-орієнтованого управління фінансово-банківськими установами	12	2	2		8	13	1	2	10	
Загальний обсяг		120	16	24		80	120	12	24	84	
Підсумковий контроль		залік									

2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Банківська аналітика в сучасних економічних дослідженнях

Предмет банківської аналітики. Необхідність аналітичного дослідження діяльності банків на фінансовому ринку як багатогранного суспільного явища. Специфіка дослідження їх суспільного призначення й засад функціонування. Адаптація поглядів вчених різних шкіл до сучасних умов функціонування економіки та фінансової системи. Категоріальний та понятійний апарат фінансової науки як основа чіткого й повноцінного дослідження фінансових явищ.

Методологія банківської аналітики. Особливості наукових концепцій аналітичних досліджень. Аналітичні процедури та методи аналізу даних. Види та напрями кон'юнктурного аналізу фінансових ринків. Класифікація напрямків дослідження. Загальна характеристика фундаментального і технічного аналізу, як основних методів дослідження.

Методи узагальнення, аналізу та представлення статистичної інформації. Засади та принципи формування часових фінансових рядів у якості доказової аналітичної бази. Джерела статистичної фінансово-банківської інформації та правила їх використання. Необхідність та послідовність забезпечення репрезентативності аналітичних даних для обґрунтованості та реальності відповідних висновків та пропозицій.

Індексний метод вимірювання стану економіки. Статистичні методи вивчення причинно-наслідкового механізму формування варіації та динаміки соціально-економічних явищ і процесів, у моніторингу кон'юнктури фінансового ринку. Методи статистичної обробки даних.

Рейтинговий підхід до оцінки суб'єктів, фінансових інструментів та ринків ринку як основа для прийняття рішень. Види та правила формування рейтингів та ренкінгів. Основні світові рейтингові агентства.

Методи дослідження кон'юнктури ринку. Джерела інформації та моніторинг кон'юнктури ринку. Формування оглядів роботи ринку.

Моделювання та прогнозування в економічному дослідженні. Види статистичних моделей динаміки та прогнозу. Методологічні засади використання статистичних моделей для діагностики стану об'єктів дослідження, для прогнозування та прийняття обґрунтованих висновків. Моделювання та короткострокове прогнозування динамічних процесів та сезонних коливань. Структурне моделювання складних кореляційних взаємозв'язків.

Модельний ризик. Сутність та види. Вплив на результати діяльності фінансових установ.

Тема 2. Фундаментальний аналіз монетарної сфери

Місце фундаментального аналізу в системі методів наукового пізнання. Основні засади та рівні фундаментального аналізу (ФА). Призначення і принципи ФА. Фундаментальні фактори, що вивчає ФА. Причини та наслідки. Випадкові та неочікувані. Політичні фактори. Очікування і плітки. Індикатори та ринок. Вплив новин. Гіпотеза ефективного ринку. Джерела інформації для проведення фундаментального аналізу.

Економічний рост та економічне зростання. Фактори економічного росту. Сучасні тенденції економічного росту у США, Європі та Азії. Монетарна сфера як динамічна складова економіки, що залежить від механізмів попиту та пропозиції на гроші.

Фундаментальний аналіз на макро- та мікрорівні, його роль в оцінці кон'юнктури фінансового ринку та виявленні співвідношення між фінансовою теорією і практикою. Сутність та класифікація ринкових індикаторів фундаментальних досліджень. Характеристика ринкових індикаторів та їх вплив на окремі сегменти фінансового ринку. Фінансові коефіцієнти та показники на мікрорівні. Необхідність постійного розвитку й

удосконалення системи ринкових індикаторів, фінансових коефіцієнтів та показників у контексті динамічності розвитку економіки та фінансових відносин.

Показники росту економіки: ВВП та ВНП, національний дохід. Платіжний та торговий баланси. Монетарні індикатори та процентні ставки. Індикатори ринку праці та інфляції. Індикатори зайнятості. Індикатори інфляції. Індекс цін на споживчі товари (CPI) та індекс цін виробників (PPI). Індикатори промислового сектору та ділового клімату. Індекси ділового клімату. Індекси ISM США. Японський індикатор Tankan. Британський індикатор CBI. Індикатори споживчого попиту: Роздрібна торгівля. Retail sales Індикатори продажу автомобілів. Замовлення на товари тривалого використання (Durable Goods Order). Особисті доходи та витрати. Житлове будівництво та ринок житла. Житлове будівництво та економічний цикл. Індикатори настрою споживачів: Індекси настрою споживачів Університету Мічигана. Індекси впевненості споживача та витрати на товари тривалого використання. Conference Board. Індекс довіри споживачів. Еволюція індикаторів. Пошук інформації.

Аналітика окремих складових фінансових ринків. Поняття, структура та інструменти окремих сегментів фінансового ринку. Структурні та неструктурні прийоми аналізу грошово-кредитного ринку. Загальні засади аналізу діяльності банку. Концентрація та консолідація банківського капіталу. Методи оцінки концентрації та конкуренції. Реструктуризація банківської системи. Злиття та поглинання. Оцінювання рівня конкуренції на фінансовому ринку.

Діяльність державних органів з досягнення економічних цілей. Основні важелі впливу економічної політики уряду на розвиток економіки. Діяльність державних фінансових інституцій з регулювання монетарної сфери (призначення, структура, важелі впливу). Макроекономічне регулювання: сутність та інструменти. Роль центрального банку. Традиційні та нетрадиційні інструменти грошово-кредитної політики. Особливості її реалізації в умовах глобалізації та фінансової кризи.

Тема 3. Інструментарій прогнозування інфляції, процентних ставок та валютних курсів

Економічна сутність та організаційна структура грошового ринку. Монетарна та валютна політики України в умовах турбулентної економіки та волатильних фінансових ринків в забезпеченні економічного зростання. Трансмисійний механізм. Процентний канал, канали обмінного курсу та інфляційних очікувань. Режими та інструменти антиінфляційного таргетування.

Цінова стабільність як індикатор сталого економічного зростання.

Інфляція та її види та детермінанти. Індикатори інфляції. Індекс цін на споживчі товари (CPI) та індекс цін виробників (PPI). Індекси цін та економічний цикл. Еволюція індикаторів. Пошук інформації. Інтерпретація та використання. Управління інфляцією. Дефляція. Взаємозв'язок інфляції, процентних ставок та валютного курсу. Шок пропозиції. Прогнозування інфляції.

Процентна ставка – ключовий інструмент антиінфляційного таргетування. Індикатори процентних ставок. Вплив процентної ставки на інфляцію. Види процентних ставок. Банківські процентні ставки та процентні ставки за державними цінними паперами. Теоретичне підґрунтя та методичні засади монетарного регулювання процентних ставок на грошовому ринку. Вплив процентної політики на вартість фінансових активів.

Місце валютного ринку в сучасній глобальній економіці. Біржовий та позабіржовий ринок. Валютні курси та їх види. Валютні операції (конверсійні, депозитні операції, залучення та розміщення коштів).

Тригери, канали та шоки впливу валютного курсу на економіку. Ефект переносу змін курсу на інфляцію за Фарина.

Сутність, причини і наслідки доларизації банківського сектору. Індикатори доларизації економіки. Динаміка рівня доларизації в Україні. Потреба у зниженні рівня доларизації в секторі.

Методи дослідження та прогнозування кон'юнктури валютного ринку. Класифікація методів та моделей прогнозування валютних курсів. Структурні та неструктурні моделі валютного курсу (exchange rate determination models). Структурні моделі прогнозування - використання макроекономічних взаємозв'язків та виявлення залежності від фундаментальних факторів. Неструктурні моделі як моделі часових рядів та регресійні моделі.

Джерела інформації для аналізу грошово-кредитних ринків та їх індикаторів. Монетарний огляд. Інфляційний звіт НБУ. Звіт про опитування щодо економічних та інфляційних очікувань.

Ринкові ризики. Види ризиків. Індикатори валютного ризику. Валютна позиція. Методи управління та прогнозування впливу ризиків на динаміку ринку та показники діяльності учасників ринку.

Тема 4. Фінансові ризики та аналітичний інструментарій їх оцінювання

Концептуальні засади ризик-менеджменту. Ризик як економічна категорія. Джерела виникнення ризиків в фінансово-банківській сфері. Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків. Зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні) ризики суб'єктів фінансового ринку. Кількісні (квантифіковані) та якісні (неквантифіковані) ризики. Цінові та нецінові ризики. Портфельний ризик. Системний (ринковий) та несистемний (власний) ризики. Взаємозв'язок фінансових ризиків.

Мета та завдання ризик-менеджменту у фінансово-банківській діяльності. Вплив ризиків на фінансові результати діяльності суб'єктів фінансового ринку. Взаємозв'язок ризику та прибутку. Передбачувані та не передбачувані збитки від реалізації фінансових ризиків. Конфлікт завдань між необхідністю отримання достатнього прибутку та мінімізацією ризиків.

Процес управління фінансовими ризиками: принципи, правила, етапи. Ідентифікація, оцінка, аналіз, прогнозування, організація, моніторинг, контроль фінансових ризиків. Інструментарій прогнозування та оцінювання фінансових ризиків. Математичні та аналітичні методи оцінювання фінансових ризиків. Класифікація методів управління ризиками. Підвищення ефективності ризик-менеджменту на основі прогнозування динаміки фінансових ринків.

Способи виявлення та ідентифікації ризиків фінансових установ. Об'єктивні та суб'єктивні методи ідентифікації ризиків. Діагностика та аналіз причин наявних загроз. Побудова карти ризиків. Якісна оцінка ризиків фінансових установ. Методи кількісної оцінки ризиків фінансових установ. Допустимий, критичний та катастрофічний рівень ризику в діяльності фінансових установ.

Оцінювання ризиків фінансових установ. Показники оцінки ризиків фінансових установ. Аналітичні показники та коефіцієнти ризикованості. Статистичні показники ризикованості: «альфа» коефіцієнт, «бета» коефіцієнт, «гама» коефіцієнт, коефіцієнт кореляції, стандартне відхилення.

Загальна характеристика методів оцінювання ризиків фінансових установ. Статистичні методи вимірювання ризиків. Використання методів теорії ймовірностей для оцінки ризиків. Теорія портфеля Г. Марковіца. Цінова модель ринку капіталів (CAPM) В. Шарпа. Безризикова ставка дохідності. Лінія ринку капіталів.

Прогнозування ризиків. Методи прогнозування ринкових індикаторів. Методи обчислення фондових індексів. Прогнозування динаміки валютних курсів. VaR-методологія. Методи прогнозування процентних ставок.

Тема 5. Аналітика дослідження економічних циклів та системних ризиків

Поняття економічного циклу. Причини циклічних коливань. Концепції циклів. Види циклів. Індикатори дослідження та прогнозування циклічних коливань. Індикатори ділового

циклу: індекси випереджаючих індикаторів, таких що запізнюються та індикатори збігу. Еволюція індикаторів. Пошук інформації. Інтерпретація та використання.

Кон'юнктурні дослідження попиту та пропозиції. Співвідношення попиту та пропозиції на окремих фазах економічного циклу. Основні причини економічних циклів. Основні групи індикаторів за природою індикаторів: проциклічні та протициклічні.

Циклічний ризик. Кредитний цикл. Фази кредитного циклу. Індикатори кредитного циклу. Перекредитування і недокредитування економіки. Проблема зростання споживчого кредитування. Адекватність банківського капіталу - захисний буфер від кредитних криз.

Сутність поняття «системний ризик» та джерела його виникнення. Взаємопов'язаність системного ризику з іншими фінансовими ризиками. Системний і систематичний ризик. Циклічний та структурний ризик. Форми системного ризику. Системні події. Тригери системного ризику, шоки та механізми їх підсилення. Підходи та методи виміру системного ризику. Необхідність макропруденційного аналізу системних ризиків. Індикатори фінансової стійкості банківського сектору. Макроекономічні індикатори. Банківські індикатори. Ринкові (market-based) індикатори. Якісні показники фінансової стійкості банків (якість активів, умови кредитування, стандарти андеррайтингу). Композитні індекси фінансової стійкості банків. Ознаки нестабільності банківської системи.

Джерела інформації для аналізу системного ризику. Звіт про фінансову стабільність. Результати стрес-тестування. Огляд банківського сектору. Опитування про системні ризики. Джерела статистичної інформації банківської системи. Міжнародні та національні провайдери відкритих даних.

Системна банківська криза як результат реалізації системного ризику. Емпіричний аналіз ризиків та фінансової стійкості банківського сектору. Індикатори системної кризи. Рівень дефолтів. Методи аналітичного огляду банківської системи. Методи оцінювання системного ризику банківської діяльності.

Причини системних криз. Типи системних банківських криз. Кредитна криза. Валютна криза. Суверенна криза. Банківська паніка і набіги на банки.

Макропруденційна політика та системний ризик. Принципи макропруденційної політики. Зміст та інструменти. Методи абсорбації негативного впливу системного ризику на діяльність фінансових установ. Захисна функція капіталу в контексті мінімізації системного ризику. Інструменти ліквідності. Секторальні інструменти. Контрциклічні та структурні інструменти. SREP (supervisory review and evaluation process). Інструменти моніторингу системного ризику.

Тема 6. Управління активами на глобальних фінансових ринках та його аналітичне забезпечення

Наукові підходи до аналізу та прогнозування цінової динаміки інтегрованих фінансових ринків. Традиційний та математичний інструментарій та їх роль у прогнозуванні цінової динаміки активів. Традиційний підхід (фундаментальний, технічний та інтуїтивний) як метод розробки фінансової теорії на основі дослідження глибинних сутнісних характеристик фінансових явищ і процесів та спосіб формування інвестиційних стратегій. Переваги та обмеження традиційних методів. Визначення на основі математичного методу відповідних правил та параметрів управління активами. Портфельна теорія Г. Марковіца.

Сучасні концепції прогнозування цінової динаміки активів: концепція поведінкових фінансів; концепція ринкового ціноутворення, що відображається у кількісних моделях; концепція «переосмислення проблеми»; новітні концепції. Типи інвестиційних стратегій.

Кількісні (оцінка взаємозв'язків між факторами) та якісні (формалізація майбутніх значень цін) моделі прогнозування цін фінансових активів.

Теорія рівноваги (модель формування цін на фінансовому ринку (CAPM) та арбітражна теорія ціноутворення (APT)) як методи оцінки ціни активів. Цінова модель ринку капіталу (Capital Asset Pricing Model – CAPM) як аналітичний метод визначення дохідності портфеля в цілому і дохідності окремого фінансового інструмента на основі концепції «ризик-дохідність». Методичні засади вивчення та моделювання основних параметрів моделі

в умовах інтегрованих фінансових ринків. Проблематика невідповідності фінансової теорії фінансовій практиці.

Обмеження щодо застосування CAPM на локальних ринках, що розвиваються (недостатність та/або недостовірність інформації, наявність специфічних ризиків). Розробка нових теоретичних ідей і концепцій відповідно до потреб практики. Напрями модифікації моделі CAPM з урахуванням диверсифікації портфеля інвестора, сегментованості або інтегрованості ринків капіталів.

Місце строкового ринку в управлінні активами. Еволюція ринку похідних фінансових інструментів. Формування позабіржового та біржового ринків. Сучасний стан та тенденції розвитку міжнародного ринку деривативів. Глобальні диспропорції у розвитку спотового та строкового сегментів фінансового ринку. Створення глобальної мережі ф'ючерсних бірж. Становлення та розвиток ринку деривативів в Україні. Проблеми розвитку ринку похідних фінансових інструментів в Україні.

Функції строкового ринку Прогнозування цінової динаміки фінансових ринків на основі аналізу трендів строкового ринку. Роль строкового ринку в досягненні макроекономічної стабілізації. Стабілізуюча роль похідних фінансових інструментів на валютному ринку.

Регулювання строкового ринку в умовах глобальної нестабільності. Формування «мільних бульбашок» на ринку деривативів. Використання механізмів дії похідних інструментів у процесі державного регулювання економіки. Створення Ради з фінансової стабільності (FSB). Зміни до законодавства щодо регулювання позабіржового ринку деривативів в окремих країнах та регіонах світу.

Тема 7. Концептуальні засади, стратегії та інструменти хеджування ризиків

Хеджування як метод управління ціновими ризиками з метою їх мінімізації. Традиційні та інноваційні інструменти хеджування ризиків. Операції хеджування на строкових фінансових ринках. Сутність дії механізмів хеджування фінансових ризиків. Ідеальне хеджування. Співвідношення спотових та строкових цін на активи та виникнення базисного ризику. Хеджування, страхування та спекуляція. Взаємозв'язок ринку спот та строкового сегменту фінансового ринку. Особливості хеджування процентного та валютного ризиків.

Загальна характеристика та класифікація похідних фінансових інструментів (деривативів). Базові та гібридні деривативи. Процентні, валютні та фондові деривативи.

Форвардні контракти: сутність, механізм дії, ризики, переваги та недоліки. Гібридні форвардні контракти: форвардні контракти з використанням валютних контокорентів; форвардні контракти з опціонами анулювання; непрямі форвардні валютні контракти; форвардні опціони з відкритим терміном виконання. Особливості функціонування форвардного ринку.

Сутність та особливості фінансових ф'ючерсних угод. Індексні, валютні, процентні ф'ючерси. Ф'ючерси за одноденною процентною ставкою. Погодні ф'ючерси. Організація торгівлі ф'ючерсами та функціонування ф'ючерсних бірж.

Види, категорії та характеристика опціонів. Переваги та недоліки опціонів як інструментів хеджування ризиків. Валютні опціони. Процентні опціони - угоди *cap, floor, collar*. Методи ціноутворення за опціонними угодами. Модель Блека-Шоулза ціноутворення опціонів. Організація опціонної торгівлі. Біржові та позабіржові опціони.

Хеджування фінансових ризиків на основі своп-контрактів. Сутність та особливості операцій з укладання своп-контрактів, їх переваги та недоліки. Функціонування позабіржового ринку свопів. Базисні та прості своп-контракти. Процентні, валютні та комбіновані своп-контракти. Методи проведення розрахунків за своп-контрактами.

Кредитні деривативи та особливості їх обігу. Кредитні дефолтні свопи, кредитні спредові свопи, свопи повного повернення, кредитні дефолтні боргові зобов'язання. Особливості відображення різних видів кредитних деривативів у звітності.

Класична та сучасна концепції хеджування. Еволюція підходів до хеджування

фінансових ризиків. Формування фундаментальних принципів класичної концепції хеджування. Теорія строкового ринку Дж. М. Кейнса. Розвиток теорії строкового ринку у працях Дж. Хікса, Н. Калдора, Г. Блау.

Сучасна концепція хеджування та теорія портфеля. Застосування принципів теорії портфеля Г. Марковіца до хеджування. Розвиток портфельної теорії хеджування в працях Л.Телсера, Л. Джонсона, Дж. Стейна, Ф. Блека, М. Шоулза, Л. Едерінгтона, Р. Колба та інших.

Сутність портфельного підходу до хеджування. Етапи та аналітичне забезпечення процесу хеджування ризиків. Обґрунтування вибору стратегій хеджування. Стратегії хеджування цінової чутливості. Теорія модифікованих очікувань Ф. Моділ'яні та Р. Сатч у формуванні оптимальних стратегій управління процентним ризиком. Коефіцієнти хеджування та методи їх визначення. Методика Джонсона—Стейна. Перехресне хеджування. Складове хеджування. Вартість хеджування. Ефективність управління портфелем хеджера. Розвиток теоретичних підходів та концепцій хеджування в контексті сучасних тенденцій глобального економічного розвитку.

Тема 8. Організація аналітичної роботи в системі ризик-орієнтованого управління фінансово-банківськими установами

Ризик-орієнтоване управління (РОУ) фінансово-банківськими установами. Еволюція концепції ризик-орієнтованого управління. Процес та основні етапи ризик-орієнтованого управління фінансовими установами. Модель РОУ фінансово-банківськими установами. Система ризик-орієнтованого управління фінансово-банківськими установами, принципи побудови та складові. Об'єкти та суб'єкти системи ризик-орієнтованого управління. Формування організаційно-ієрархічної структури системи ризик-менеджменту для досягнення поточних і стратегічних цілей.

Підсистема фінансової аналітики в системі ризик-орієнтованого управління фінансово-банківськими установами. Організаційні засади побудови підсистеми аналітичного забезпечення ризик-менеджменту банку. Аналітичне забезпечення роботи ради і правління фінансово-банківських установ. Організація аналітичного забезпечення роботи кредитного, тарифного комітетів, комітету з управління активами та пасивами в системі ризик-орієнтованого управління. Організація аналітичної роботи структурних підрозділів фінансово-банківських установ в процесі управління ризиками. Три рівні захисту від ризиків та їх аналітичне забезпечення.

Інформаційна база аналітичних досліджень. ІТ-технології у формуванні аналітичної бази ризик-орієнтованого управління фінансово-банківськими установами. Ієрархія внутрішніх документів та організація їх аналітичного аудиту. Аналітичне забезпечення розробки декларації схильності до ризику; політик управління окремими видами ризиків; процедур, порядку та методик для реалізації політик.

Аналітичний інструментарій діагностики та оцінювання основних видів ризиків. Методики та моделі аналізу впливу різних факторів ризиків на фінансовий стан і капітал фінансово-банківських установ. Аналітична інтерпретація результатів моделювання.

Організація аналітичної роботи з розробки програми стрес-тестування. Методика проведення стрес-тестування. Аналітичне обґрунтування вибору методики, моделей та переліку припущень для стрес-тестування. Рекомендований перелік методів стрес-тестування: аналіз чутливості; сценарний аналіз; реверсивне стрес-тестування. Аналіз ефективності стрес-моделей за допомогою бек-тестування, валідація моделі.

Аналітична інтерпретація результатів стрес-тестування: оцінка впливу реалізації стрес-сценаріїв на дотримання встановлених значень; порівняння отриманих результатів з встановленим рівнем ризик-апетиту; визначення ступеня залежності величини ризиків від окремих факторів ризику, які пом'якшують або посилюють їх дію.

3.ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

Самостійна робота здобувача наукового ступеня доктор філософії (PhD) передбачає:

1. Підготовку до аудиторних (контактних) занять.
2. Самостійне вивчення окремих питань курсу.
3. Виконання індивідуального завдання.

Підготовка до аудиторних (контактних) занять відбувається на основі опрацювання лекційних матеріалів, а також джерел рекомендованої та самостійно підібраної літератури. Ця робота виконується у позааудиторний час. Засвоєна під час самостійної роботи інформація є основою для обговорення та дискусій у ході проведення контактних занять. Крім того, засвоєні знання можуть бути об'єктом усного та письмового контролю.

Самостійне вивчення окремих питань курсу. У процесі опанування курсу окремі питання, визначені у змісті тем, можуть бути винесені на самостійне опрацювання. Перелік цих питань визначає професор, який проводить контактні заняття, і доводить їх до відома слухачів. Засвоєні самостійно знання можуть бути об'єктом письмового та усного контролю.

Письмова модульна робота

Письмова модульна робота виконується в аудиторії на останньому контактному занятті. Максимальна кількість балів 20 балів. Письмова модульна робота складається з чотирьох завдань, кожне з яких оцінюється у 5 балів.

Виконання індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання (ІЗ) – це письмова робота, яка виконується відповідно до напряму дисертаційного дослідження здобувача.

Структура індивідуального завдання включає наступні складові:

1. Актуальність теми
2. Критичний огляд наукових праць вітчизняних учених
3. Аналіз зарубіжних наукових концепцій
4. Актуальна проблематика
5. Список використаних джерел

Вимоги до змісту індивідуального завдання

<i>Тема ІЗ</i>	Тема ІЗ має відповідати напряму дисертаційного дослідження здобувача
<i>Актуальність теми</i>	У даному розділ необхідно обґрунтувати актуальність теми дослідження, визначити його об'єкт і предмет, сформулювати мету і завдання. Для обґрунтування актуальності теми необхідно навести вагомі аргументи, які підтверджують важливість дослідження. Завдання мають розкривати логіку дослідження. Обґрунтування актуальності теми не має перевищувати 1 сторінку (без урахування об'єкта, предмета, мети і завдань)
<i>Критичний огляд наукових праць вітчизняних учених</i>	Даний розділ потребує систематизації результатів наукових досліджень вітчизняних учених. Не допустимий «лінійний» виклад матеріалу, коли послідовно описуються наукові роботи. Натомість, має бути проведена систематизація та логічне групування результатів наукових досліджень. Виклад тексту повинен носити критичний характер. Загальний обсяг даного розділу не повинен перевищувати 5 сторінок.
<i>Аналіз зарубіжних наукових концепцій</i>	У цьому розділі потрібно систематизувати зарубіжні наукові концепції відповідно до теми індивідуального завдання. Вимоги до виконання та обсяг – ті самі, що й до попереднього розділу.
<i>Актуальна</i>	У розділі необхідно систематизувати найбільш актуальні проблеми

<i>проблематика</i>	фінансової практики відповідно до теми ІЗ. За кожною проблемою потрібно: (А) сформулювати сутність проблеми (постановка проблеми), (Б) навести відповідні факти чи аргументи, які описують фінансову проблему. Доцільно виокремити 3-5 найбільш актуальних на сучасному етапі проблем. Загальний обсяг даного розділу не повинен перевищувати 5 сторінок.
<i>Список використаних джерел</i>	Список використаних джерел має охоплювати лише ті джерела, які були безпосередньо використані для виконання ІЗ. Оформлення списку має відповідати стандартам, які передбачені для дисертацій.

Вимоги до оформлення індивідуального завдання

Назва файлу	Прізвище та ініціали без крапок латиськими літерами. Наприклад: KovalenkoAN
Формат файлу	Файл має бути виконаний у MSWord
Шрифт, кегль	Times New Roman, 14
Міжрядковий інтервал	1,5
Нумерація сторінок	Зверху у правому куті
Початок розділів ІЗ	Кожен розділ має починатися з нової сторінки
Перша сторінка	Перша сторінка – титул.

Форма представлення індивідуального завдання

Форма представлення ІЗ визначається професором. ІЗ може бути представлено: (А) в електронному вигляді – надіслане на офіційну електронну скриньку професора (див. адресу на сторінці професора на сайті КНЕУ (фінансово-економічний факультет, кафедра менеджменту банківської діяльності)); (Б) у надрукованому вигляді.

Термін представлення виконаного ІЗ та його презентації визначає професор, який проводить контактні заняття.

Презентація індивідуального завдання може бути призначена під час індивідуально-консультативної роботи професора, або ж проведена у ході контактних занять.

Індивідуальне завдання підлягає обов'язковій перевірці на плагіат. Робота приймається до захисту якщо показник унікальності тексту становить не менше 50%.

Програмою навчальної дисципліни передбачено такі **види активностей** здобувача, які можуть бути враховані замість виконання індивідуального завдання:

- ✓ проходження дистанційних курсів або їх частин (з отриманням чи без отримання документу про закінчення);
- ✓ участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах (з підготовкою тез, статей, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо);
- ✓ участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню – участь в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо);
- ✓ підготовка та проведення лекцій, практичних занять, майстер-класів, зустрічей з проблематики даної дисципліни для здобувачів молодших рівнів вищої освіти ЗВО (молодших бакалаврів, бакалаврів, магістрів), учнів коледжів та шкіл (в межах профорієнтаційної роботи);
- ✓ підготовка інформаційних оглядових матеріалів з метою популяризації проблематики навчальної дисципліни для засобів масової інформації, інтернет-порталів, енциклопедичних оглядових статей.

Програмою навчальної дисципліни передбачено, що у разі участі здобувача в програмі **Академічної мобільності** (навчання в інших Університетах України та світу) може бути передбачено індивідуальний порядок перезарахування дисципліни в разі якщо обсяг програми Академічної мобільності відповідає (або перевищує) обсяг кредитів передбачених даною програмою.

ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА

Індивідуально-консультативна робота є важливою формою спілкування у ході навчального процесу. Вона призначена реалізувати індивідуальний підхід у ході підготовки аспірантів і сприяти підвищенню результатів як навчальної, так і наукової роботи здобувачів.

Індивідуально-консультативна робота проводиться в таких формах:

- (1) Надання індивідуальних консультацій за питаннями в межах програми курсу. Консультації можуть надаватися у процесі проведення контактних занять, а також у призначений для консультацій час (якщо це передбачено розкладом).
- (2) Надання індивідуальних консультацій щодо виконання індивідуального завдання. Консультація може надаватися безпосередньо або за допомогою електронного листування за згодою професора, який проводить контактні заняття.
- (3) Презентація індивідуального завдання може бути призначена під час індивідуально-консультативної роботи професора, або ж проведена у ході контактних занять.

Консультативна робота в рамках даного навчального курсу може проводитися не тільки в індивідуальній формі, але й у вигляді групових консультацій під час контактних занять.

МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

З метою активізації навчання застосовуються спеціальні методи, які базуються на інтерактивній взаємодії професора й аспірантів.

Навчання проводиться у формі контактних занять, які комплексно поєднують у собі елементи класичної і проблемної лекцій, семінару й дискусії.

Для підвищення рівня засвоєння знань у даному навчальному курсі використовуються такі основні методи активного навчання: презентація, обговорення, наукова дискусія, діалог, ✓ робота у міні-групах, пілотні опитування, групові консультації, індивідуальні консультації, інші активні методи навчання.

Вибір методів активного навчання, які застосовуються у ході проведення контактних занять обирає професор відповідно до теми й цілей конкретного заняття, а також із урахуванням психологічних особливостей навчальної групи.

Карта самостійної роботи за дисципліною «Банківська аналітика та хеджування ризиків»

№ заняття	Тема	Форма роботи	Макс. кількість балів
<i>Систематичність і активність роботи на контактних заняттях</i>			
1.	Банківська аналітика в сучасній концепції економіки знань	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5
2.	Фундаментальний аналіз макроекономічних процесів	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5

3.	Прогнозування динаміки валютних ринків	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5
4.	Інструменти та індикатори грошово-кредитного ринку	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5
5.	Аналітичні дослідження ринків капіталу	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5
6.	Управління активами на глобальних фінансових ринках: оцінка дохідності та ризиків	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5
7.	Ризик-менеджмент: сучасні концепції, методи та інструменти	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5
8.	Концептуальні засади та стратегії хеджування ризиків	Участь у дискусії Робота в малих групах Пілотне опитування	5
УСЬОГО БАЛІВ ЗА РОБОТУ НА КОНТАКТНИХ ЗАНЯТТЯХ			40
Виконання і презентація індивідуального завдання			
Виконання індивідуального завдання			30
Презентація індивідуального завдання			10
УСЬОГО БАЛІВ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ			40
Письмова модульна робота			20
РАЗОМ БАЛІВ			100

**Порядок поточного і підсумкового оцінювання знань
Поточний контроль знань**

Об'єктами поточного оцінювання знань є:

- (а) Робота під час проведення контактних занять. Основні види робіт охоплюють: участь у дискусії, презентація результатів роботи міні-групи, відповіді у ході пілотного опитування. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана за роботу на контактному занятті, дорівнює 4.
- (б) Виконання і презентація індивідуальної роботи, яка виконується за напрямом дисертаційного дослідження аспіранта. Виконання індивідуального завдання оцінюється окремо; презентація також передбачає окреме оцінювання. Максимальна сума балів за виконання індивідуального завдання – 30, за презентацію – 10.
- (в) Написання в аудиторії письмової модульної роботи

Розподіл балів відбувається у такому порядку:

Розподіл балів відповідно до рівня виконання завдань

Вид робіт, що оцінюються	Рівень виконання				
	Відмінний	Дуже добрий	Добрий	Задовільний	Незадовільний
Робота на контактних заняттях	5	4	3	2	0
Виконання індивідуального завдання	30	20	15	10	0
Презентація індивідуального завдання	10	8	7	5	0

Письмова модульна робота	20	18	15	10	0
--------------------------	----	----	----	----	---

Тема та вид роботи	Максимальна кількість балів		
	Очна (денна) форма навчання	Заочна форма навчання	
РОБОТА В АУДИТОРІЇ	«3» x 8 = 24	«3» x 6 = 18	
Виконання завдань в Робочих зошитах, усна доповідь, доповнення:	16:	22:	
№ 1. Тема 1. Банківська аналітика в сучасній концепції економіки знань (усна доповідь, доповнення).	1 1 = («1» x 1)	-	
№ 2. Аналітична робота (Тема 2. Фундаментальний аналіз макроекономічних процесі) Усна доповідь, доповнення, бліц опитування,	1 1 = («1» x 1)	4	
№ 3. (Тема 3. Прогнозування динаміки валютних ринків) / Усна доповідь, доповнення, бліц опитування,	1 1 = («1» x 1)	6	
№ 4. (Тема 4. Інструменти та індикатори грошово-кредитного ринку) / Усна доповідь, доповнення, бліц опитування	1 1 = («1» x 1)	4	
№ 5. (Тема 5. Аналітичні дослідження ринків капіталу) / Усна доповідь, доповнення, бліц опитування.	1 1 = («1» x 1)	4	
№ 6. (Тема 6. Управління активами на глобальних фінансових ринках: оцінка дохідності та ризиків) / Усна доповідь, доповнення, бліц опитування.	1 1 = («1» x 1)	2	
№ 6. (Тема 7. Ризик-менеджмент: сучасні концепції, методи та інструменти) / Усна доповідь, доповнення, бліц опитування.	1 1 = («1» x 1)	4	
№ 8. (Тема 8. Концептуальні засади та стратегії хеджування ризиків) / Усна доповідь, доповнення, бліц опитування.	1 1 = («1» x 1)	4	
Модульний контроль 1 (тести-online)	Теми 1 - 8	20	20
Виконання індивідуального завдання		30	30
Презентація індивідуального завдання		10	10
ВСЬОГО		100	100
<i>Тренінг – PBL: Презентація та захист індивідуальної аналітичної роботи (у разі пропуску занять).</i>			
Участь у конкурсах наукових робіт, конференціях, олімпіадах, створення власного бізнес-кейсу тощо		+ Бонусні бали (до 10)	+ Бонусні бали (до 10)

Підсумковий контроль знань

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Результати засвоєння тем за дисципліною «Фінансово-банківська аналітика та хеджування ризиків» враховуються при підрахунку загальної суми балів (максимум – 100 балів). У разі, якщо загальна сума балів дорівнює 60 балів і вище, виставляється «зараховано».

Оцінка за шкалою КНЕУ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	Зараховано	A
80-89	Зараховано	B
70-79		C
66-69	Зараховано	D
60-65		E
21-59	не зараховано (з можливістю повторного складання заліку)	FX
0-20	не зараховано (з повторним вивченням дисципліни)	F

Залік виставляється за результатами поточної роботи протягом контактних занять, виконання і презентації індивідуального завдання, написання письмового модульного контролю.

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

4.1. Основна література

1. *Фрост С. М.* Настольна книга банківського аналітика: Гроші, ризики і професійні прийоми / Фрост Стівен М.: пер. з англ.; за наук. ред. М. В. Рудя. — Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2006. — 672 с.
2. *Управління банківськими ризиками: підручник / Л.О. Примостка, І. В. Краснова, В. В. Лавренюк та ін.* К.: КНЕУ, 2018. 535, [1] с.
3. *Прогнозування та хеджування фінансових ризиків.* – Монографія. / За ред. Л.О. Примостки.-К.: КНЕУ, 2014. — 424 с.

4.2. Додаткова література

1. *Банківські ризики: теорія та практика управління.* – Монографія. / За ред. Л.О. Примостки.-К.: КНЕУ, 2008. — 456 с.
2. *Банківська система України: інституційні зміни та інновації.* – Монографія. / За ред. Л.О. Примостки.-К.: КНЕУ, 2015
3. *Бланк И. А.* Управление финансовыми рисками / Бланк И. А. – М.: Ника-Центр, 2005. – 600 с.
4. *Баумоль Бернар* Секрети економічних показників: Приховані ключі до майбутніх економічних тенденцій та інвестиційних можливостей/ Пер. з англ., За наук. ред. Г.В. Григораши – Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс, 2007. – 352с.
5. *Вітлінський В. В.* Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія / В. В. Вітлінський, Г. І. Великоіваненко. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
6. *Єріна А.М.* Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001 – 170 с.
7. *Заощадження населення України: формування та залучення в банки.* – Монографія. / За ред. Л.О. Примостки, В.Г. Шевалдіної.-К.: КНЕУ, 2014. — 234 с.
8. *Кейнс Дж. М.* Общая теория занятости, процента и денег. – М.: Прогресс, 1978. – 494 с.
9. *Краснова І.В.* Формування інвестиційних стратегій на інтегрованих фінансових ринках : монографія. / Краснова І.В. – Київ: КНЕУ, 2018. — 618 с.
10. *Корнилюк Р.В.* Системний ризик і макропруденційна політика в банківському секторі : монографія. Київ: КНЕУ, 2019. 461 с. Модернізація системи банківського нагляду в глобальному середовищі. – Монографія. / За ред. М.І. Диби, Л.В. Конопатської, М.П. Гойванюк.-К.: КНЕУ, 2014.
11. *Петерс Э.* Фрактальный анализ финансовых рынков: применение теории хаоса в инвестициях и экономике. - М.: Интернет-трейдинг, 2004. – 304 с.
12. *Петерс Э.* Хаос и порядок на рынках капиталов. - М.: Интернет-трейдинг, 2004 – 304 с.
13. *Регулювання діяльності банків в умовах глобальних викликів.* – Монографія. / За ред. Л.О. Примостки.-К.: КНЕУ, 2012. — 459 с.
14. *Синки Дж.* Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг / Джозеф Синки мл.: пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. — 1018 с.
15. *Федоров А.В.* Анализ финансовых рынков и торговля финансовыми активами. Учебное пособие: Издательство: Форекс Клуб Год: 2007 С. 234
16. *Школьник І. О.* Фінансовий ринок України: сучасний стан і перспективи розвитку : монографія. / І. О. Школьник. – Суми : ВВП «Мрія-1» ЛТД, УАБС НБУ. – 2008. – 348 с.
17. *Чуб. О.О.* Банки в глобальній економіці: монографія / О.О. Чуб. – к.: КНЕУ, 2009. – 340, [4] с.
18. *Энциклопедия финансового риск-менеджмента / Под ред. А. А. Лобанов и А. В. Чугунов.* – 3-е изд. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 878 с.

19. Якимкин В. Фундаментальный анализ/ В.Якимкин. – М.: Изд-во Омега –Л, 2008, - 640 с.
20. Ямароне Р. Основные экономические индикаторы / Ричард Э. Ямароне; Пер. с англ.- М.: Омега-Л (новая редакция), 2007. – 320 с.

4.3. Дистанційні курси та інформаційні ресурси

1. IMF, Financial Soundness Indicators Compilation Guide, <http://fsi.imf.org/Default.aspx>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт ЄЦБ .- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<http://www.ecb.int/stats/monetary/rates/html/index.en.html>)
4. Офіційний Сайт МВФ. <https://www.imf.org/Publications/SPROLLs/Macroprudential-Policy?page=3#sort=%40imfdate%20descending>
5. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nssms.gov.ua/>
7. Офіційний Сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.uaib.com.ua/>
8. Офіційний сайт ФРС.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/>
9. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 р. №2121-14 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
10. Про захист економічної конкуренції. Закон України N 2210-III від 11.01. 2001 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
11. Про Національний банк України. Закон України від 20.05.1999 р. №679-IV (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
12. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України N 2664-III від 12.07.2001 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
13. Про цінні папери та фондовий ринок. Закон України N 3480-IV від 23.02.2006 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] // Режим доступу до матеріалів: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>